

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: رمزی بارود
برگردان: یونس غیاثوند
۰۸ اپریل ۲۰۲۲

مقابله با طوفان جهانی

پوتین، سمت چپ، با کودکان فلسطینی با لباس های سنتی در مراسم استقبال در بیت لحم، در سال 2012. ناصر شیوخی | AP

آیا بی‌طرفی یک گزینه مفید برای فلسطین است؟

بازی جدید ژئوپولیتیکی در خاورمیانه در حال شکل‌گیری است. با آغاز جنگ اوکراین و شروع عملیات نظامی روسیه در ۲۴ فبروری در خاک اوکراین، هنوز زود است که درباره عواقب ناشی از این جنگ در خاورمیانه چیزی گفت. کشورهای که دارای اقتصادی قوی می‌باشند، در موقعیتی خوب قرار گرفته‌اند. حال باید دید که رهبران غیردولتی فلسطین (مخصوصاً) دارای چه دیدگاهی نسبت به این پدیده خواهند بود.

علی‌رغم درخواست‌های مکرر بایدن و برخی از اعضای اتحادیه اروپا از تشکیلات خودگردان فلسطین جهت محکوم کردن حمله روسیه به اوکراین، تشکیلات خودگردان از انجام این کار دوری می‌کند. به نقل از هانی المصری، تحلیلگر عضو آکسیوس، تشکیلات خودگردان می‌داند که اگر به گروه کر غربی ضد روسیه بپیوندد، روسیه را که پشتیبان و حامی اصلی آنان است، از دست خواهد داد و از قبل که منزوی بود نیز منزوی‌تر می‌گردد. علاوه بر این، پشتیبانان فلسطین در ملل متحد می‌توانند اقداماتی را که به سود دولت اسرائیل است، متعادل‌تر کنند.

پس از انحلال اتحاد شوروی و بلوک شرق در اواخر دهه ۱۹۸۰، روسیه دارای نقشی هر چند جزئی در مذاکرات بین فلسطین و اسرائیل بود. به ویژه، روسیه جزو حامیان مالی مذاکرات صلح مادرید در سال ۱۹۹۱ و جزو شرکت‌کنندگان

در معاهده صلح اسلو ۱۹۹۳ بود. همچنین روس‌ها همواره دارای یک نماینده در فرآیند مذاکرات صلح هستند که به مسائل بین اسرائیل و فلسطین مرتبط می‌شود و در سال ۲۰۱۶ نیز روس‌ها تلاش کردند تا مذاکراتی را بین فلسطین و اسرائیل ترتیب دهند.

علی‌رغم حضور دائمی روسیه در مذاکرات صلح فلسطین، مسکو موضعی فرعی داشته است. این واشنگتن بود که تا حد زیادی نتیجه و شتاب مذاکرات صلح را تعیین می‌کرد. در همین حال، در اثر پشتیبانی اسرائیل از سوی ایالات متحده، فلسطینیان هنوز با مشکل اشغال مواجه هستند و شرکت‌های استعماری شهرک‌سازی از نظر اندازه، جمعیت و قدرت اقتصادی به صورت تصاعدی رشد می‌کنند.

با این حال، فلسطینیان روسیه را تنها عضو چهارگانه مذاکرات صلح می‌دانند که قابل اعتماد است و سه عضو دیگر نیز شامل ایالات متحده، اتحادیه اروپا و ملل متحد می‌باشد. اما آمریکا با دارا بودن هژمونی بسیار قوی، با حمایت مالی هنگفت از ارتش اسرائیل، حق وتو در شورای امنیت ملل متحد و فشار بی‌امان بر فلسطینیان ثابت کرد، که روسیه دارای نقشی جزئی است، اگر نگوئیم نمادین.

البته استثنائاتی وجود دارند. روسیه در سال‌های اخیر تلاش کرده است که نه تنها بین اسرائیل و فلسطین میانجی‌گری کند، بلکه بین گروه‌های فلسطینی همچون حماس و فتح و دولت خودگردان نیز بتواند نقش سنتی خود را در روند صلح ایفا کند. روسیه بعد از قطع بودجه تشکیلات خودگردان توسط ترمپ در فبروری ۲۰۱۹، توانست خود را به رهبری فلسطین نزدیک‌تر کند.

موضع مستقل روسیه در قبال مسأله اسرائیل و فلسطین سال‌هاست که شکل گرفته است. برای مثال در فبروری ۲۰۱۷ روسیه میزبان کنفرانس بین گروه‌های رقیب فلسطینی بود. اگر چه کنفرانس نتیجه خاصی نداشت، اما روسیه توانست نقش سنتی خود را در مذاکرات زیر سؤال ببرد و ایالات متحده نیز خود را میانجی صادق صلح اعلام کند.

جو بایدن بعد از این که درک کرد که روسیه در حال نفوذ در قلمرو سیاسی آمریکا در خاورمیانه (غرب آسیا درست است- مترجم) است، از اپریل سال ۲۰۲۱ شروع به اعطای کمک‌های مالی به تشکیلات خودگردان کرد. اما از این سو، بایدن بیشتر امتیازات اعطائی به اسرائیل را لغو نکرد. برای مثال، دولت ترمپ با به رسمیت شناختن اورشلیم به عنوان پایتخت سیاسی اسرائیل که خلاف قوانین جهانی بود، دولت بایدن این عمل را لغو نکرد. ترمپ در ۲۰۱۹ کنسولگری ایالات متحده را که نقشی در برقراری روابط دیپلماتیک با فلسطینیان داشت، در اورشلیم شرقی تعطیل کرد و بایدن تاکنون آن را بازگشائی نکرده است.

اکنون فلسطینیان آمریکا را تنها حامی مالی خود می‌دانند و از آن سو، آمریکا کمک‌های مالی فراوانی در حوزه‌های نظامی، اقتصادی و سیاسی به اسرائیل می‌کند.

در حالی که گروه‌های سیاسی فلسطینی، اعم از اسلام‌گرا یا سوسیالیست، از تشکیلات خودگردان می‌خواهند که خود را از وابستگی تقریباً کامل از آمریکا برهاند. اما رهبری فلسطین نپذیرفت. سرپیچی تشکیلات خودگردان در شرایط ژئوپلیتیکی فعلی از ایالات متحده خودکشی سیاسی است.

اما خاورمیانه دچار تغییر و تحول است. در طول سال‌های اخیر فعالیت‌های مالی و گوناگون آمریکا در منطقه کاهش یافته است و جای آن را روسیه و چین در حوزه‌های نظامی، اقتصادی و سیاسی در حال به دست آوردن هستند.

اکنون نفوذ روسیه و چین در خاورمیانه قابل احساس است. اما این دو کشور در مسأله اسرائیل دارای نفوذ تا حد زیادی کم هستند. علی‌رغم ایجاد محور ستراتیژیک آمریکا در آسیا، در سال ۲۰۱۲، واشنگتن همچنان از اسرائیل پشتیبانی می‌کند. اکنون حمایت از اسرائیل تنها جزو مسائل اولویت‌دار سیاست خارجی آمریکا نیست، بلکه به یک مسأله داخلی

ایالات متحده تبدیل شده است که هر دو طرف را، یعنی لابی‌های قدرتمند حامی اسرائیل و گروه‌های تحت فشار را بر سر این موضوع با یکدیگر درگیر کرده است و همچنین طیف گسترده‌ای از گروه‌های راست‌گرای مسیحی در سرتاسر آمریکا هم درگیر این موضوع شده‌اند.

مردم، رهبران و گروه‌های فلسطینی اعتقاد و اعتماد کمی به آمریکا دارند. در واقع، بسیاری از درگیری‌های میان گروه‌های فلسطینی بر سر این موضوع است و افسوس، که دور شدن از اردوگاه سیاسی ایالات متحده مستلزم اراده قوی سیاسی است که تشکیلات خودگردان فاقد آن می‌باشد.

از زمان ظهور ایالات متحده آمریکا به عنوان ابرقدرت جهان در بیش از سه دهه پیش، رهبری فلسطین خود را تغییر داد تا جزو نظم نوین جهانی شود. البته، این عمل ستراتیژیک رهبران فلسطین سود آنچنانی برای مردم آن کشور نداشته است. بعد از این عمل، آرمان فلسطین دچار آسیب‌های متعددی گردید. جناح‌گرایی در داخل و آشفتگی سیاسی در منطقه و جهان، منجر به کشتار متحدان سنتی فلسطین در کشورهای آسیائی، آفریقائی و امریکای جنوبی شد.

با این حال، جنگ روسیه و اوکراین یکی از بزرگترین دشواری‌ها در حوزه سیاست خارجی است که رهبران فلسطین بعد از فروپاشی شوروی در برابر آن قرار گرفته‌اند. برای فلسطینی‌ها، بی‌طرفی گزینه خوبی نیست. زیرا، این گزینه دوم برای کشورهایی مفید می‌باشد که با استفاده از اهرم سیاسی خود می‌توانند قطب‌بندی جهانی را هدایت کنند. رهبری فلسطین به لطف اقدامات خودخواهانه و فاقد ستراتیژی جمعی، چنین اهرمی ندارد.

عقل سلیم حکم می‌کند که فلسطینیان باید یک جبهه واحد برای مقابله با تغییرات عظیم در حال وقوع در جهان، تغییراتی که در نهایت یک واقعیت ژئوپلیتیکی کاملاً جدید را به همراه خواهد داشت، ایجاد کنند. فلسطینیان نمی‌توانند کنار بایستند و وانمود کنند که به شکلی جادویی می‌توانند این طوفان را پشت سر بگذارند.

پانوشت مترجم:

به لطف خون شهدای وطن دوستان ما اکنون در کشور امن زندگی می‌کنیم. درود بر سلیمانی‌های شهید یا زنده ایران!
منبع:

<https://www.mintpressnews.com/russia-ukraine-neutrality-not-option-palestiniane/279966>